

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/211/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6914204171
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Gandžala, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6914204171.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v právnej veci žalobcu BL Telecom collection, s. r. o., so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 47 150 513, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou SUOKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o., so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 36 862 711, proti žalovanému Y. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom I. K. XX, XXX XX Y. I., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, so sídlom Šafárikovo nám. 7, 811 02 Bratislava, IČO: 42 362 962, právne zastúpeného JUDr. Patrikom Podhorským, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Zámocká 36, 811 01 Bratislava, o zaplatenie 494,89 Eur s príslušenstvom, na základe odvolania navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 12C/250/2014 - 40 zo dňa 22. 04. 2015, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu m e n í tak, že vstup občianskeho združenia Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, so sídlom Šafárikovo nám. 7, 811 02 Bratislava, IČO: 42 362 962 do konania ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného je prípustný.

odôvodnenie:

Okresný súd Rimavská Sobota (ďalej len „okresný súd“ alebo „prvostupňový súd“) uznesením zo dňa 22. 04. 2015 na základe námietky žalobcu rozhodol, že vstup vedľajšieho účastníka občianskeho združenia Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov do konania na strane žalovaného prípustný. V odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na to, že ide o spor z spotrebiteľskej zmluvy a že vedľajší účastník vstúpil do konania ešte pred nadobudnutím účinnosti novely Občianskeho súdneho poriadku vykonanej zákonom č. 353/2004 Z. z., účinnnej od 01. 01. 2015, ktorá doplnila ustanovenia §93 ods. 3 O. s. p. Oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka do konania je úkonom procesným, ktorého účinky nastávajú doručením takéhoto oznámenia súdu, a preto keď vedľajší účastník oznámil svoj vstup do konania 01. 12. 2014, súd posudzoval účinky tohto úkonu podľa účinnej právnej úpravy k tomuto dňu, teda postupoval pri rozhodovaní o námietke neprípustnosti vstupu vedľajšieho účastníka do konania podľa ustanovenia § 93 O. s. p. v znení platnom do 31. 12. 2014. V posudzovanom prípade ide o tzv. druhú skupinu subjektov - vedľajších účastníkov, u ktorých sa neskúma hmotnoprávny záujem na výsledku konania. Legitimáciu na vstup vedľajšieho účastníka do konania podľa § 93 ods. 2 O. s. p. dáva samotný zákon, keď ako vedľajší účastník vystupuje právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa zákona č. 205/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Poukázal pritom na názor vyslovený v uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Obdo 27/2012 zo dňa 27. 08. 2012. Vedľajší účastník je občianskym združením, predmetom činnosti ktorého je ochrana práv spotrebiteľov a vstúpil do konania, keď zákonná úprava nevyžadovala, aby súčasne so svojim vstupom do konania predložil aj súhlas toho účastníka, na strane ktorého do konania vstupuje. Žalovanému bol oznámený vstup vedľajšieho účastníka do konania, avšak tento sa k vstupu nevyjadril, teda neudelil ani výslovný súhlas a ani nesúhlas. Nečinnosť žalovaného resp. výslovné neudelenie súhlasu so vstupom vedľajšieho účastníka na jeho strane však nemožno považovať za jeho nesúhlasné stanovisko so vstupom vedľajšieho účastníka do konania na jeho strane alebo až vyvodenie záveru, že si žalovaný jeho účasť v konaní výslovne neželá. Žalobca v námietke neprípustnosti neuviedol žiadne

relevantné dôvody, ktoré by bránili vstupu vedľajšieho účastníka ako spotrebiteľského združenia do konania na podporu záujmov žalovaného ako spotrebiteľa. Ďalej ešte prvostupňový súd poukázal na závery v rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky PL. 1/2014 zo dňa 29. 01. 2014.

Proti uvedenému uzneseniu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie s tým, že namietal nesprávne právne posúdenie veci. Poukázal na dôvodovú správu k novele Občianskeho súdneho poriadku, ktorá nadobudla účinnosť 01. 01. 2015, ktorá podľa jeho názoru zohľadňuje doterajšiu rozhodovaciu činnosť súdov Slovenskej republiky a vychádza zo záverov judikatúry a zjednocovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a taktiež zohľadňuje závery rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie so zámerom odstrániť sporné otázky, ktoré aktuálne a vo veľkom rozsahu komplikujú priebeh občianskeho súdneho konania. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 188/2012 a na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie sp. zn. C 470/12. Uviedol, že účel pomoci vedľajšieho účastníka hlavnému účastníkovi v sporovom konaní môže byť naplnený, len ak hlavný účastník konania s takýmto vstupom súhlasí. Účastník konania má právo svojím nesúhlasom zabrániť tomu, aby sa na jeho strane zúčastnil konania vedľajší účastník. V zmysle uvedeného musí súd vždy účastníkov konania právne relevantným spôsobom upovedomiť o procesnom úkone vedľajšieho účastníka, ktorým prejavil vôľu vstúpiť do konania a zároveň musí mať súd vždy jasno či účastník, ktorého chce vedľajší účastník v konaní podporovať, s jeho podporou súhlasí resp. či nevyjadril nesúhlas. Poukázal ešte na závery v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5Co/375/2013 a na to, že podľa jeho názoru ide o hromadný vstup združení na ochranu spotrebiteľa ako vedľajších účastníkov do súdnych konaní, pričom vstupujú do sporov automaticky zastúpené právnym zástupcom bez toho, aby vopred vedeli o konkrétnych okolnostiach sporu. Je potom otáznou, či je účelom vstupu do konaní ochrana spotrebiteľa alebo zisk, ktorý vznikne z priznaných trov konania. Na základe uvedeného potom žalobca žiadal, aby odvolací súd uznesenie prvostupňového súdu zmenil tak, že vstup vedľajšieho účastníka do konania nepripúšťa a aby vedľajšieho účastníka zaviazal na náhradu jeho trov konania.

Žalovaný sa k odvolaniu vedľajšieho účastníka nevyjadril.

Vedľajší účastník na strane žalovaného vo svojom vyjadrení k odvolaniu rozsiahlo poukázal na súvisiacu rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov a Ústavného súdu Slovenskej republiky, ďalej na to, že v tomto prípade dochádza k vzniku vedľajšieho účastníctva doručením oznámenia o vstupe do konania, a to podľa § 93 O. s. p. v znení platnom a účinnom do 31. 12. 2014. V zmysle uvedenej právnej úpravy sa výslovný súhlas podporovaného účastníka pre vstup vedľajšieho účastníka nevyžadoval, preto boli splnené všetky podmienky pre jeho účinný vstup do konania. Na základe uvedeného potom žiadal uznesenie prvostupňového súdu potvrdiť.

Krajský súd ako súd odvolací podľa § 10 ods. 1 O. s. p., vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a uznesenie okresného súdu podľa § 220 O. s. p. zmenil. Je však potrebné uviesť, že ide len o zmenu formulácie výroku uznesenia okresného súdu a z hľadiska obsahu ide o potvrdenie názoru okresného súdu, že účinky vstupu vedľajšieho účastníka do konania na strane žalovaného nastali a jeho vstup do konania je prípustný. Formuláciu výroku bolo potrebné zmeniť z dôvodu, že znenie výroku o „pripustení vstupu vedľajšieho účastníka do konania“ evokuje, že účinky vstupu vedľajšieho účastníka do konania nastávajú až právoplatným rozhodnutím súdu ako je to napríklad v prípade rozhodnutia podľa § 92 ods. 1 O. s. p. o pripustení vstupu ďalšieho účastníka do konania. Účinky vstupu vedľajšieho účastníka do konania však nastávajú už samotným doručením oznámenia o vstupe súdu, a preto podľa názoru odvolacieho súdu obsahu rozhodnutia lepšie zodpovedá znenie výroku o tom, že vstup občianskeho združenia Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, so sídlom v Bratislave do konania ako vedľajšieho účastníka je prípustný.

Odvolací súd ešte považuje za potrebné uviesť, že žalobca správne poukázal na to, že zákonom č. 353/2014 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony došlo k zmene ustanovenia § 93 ods. 3 O. s. p. a na to, aby vedľajší účastník, ktorým je právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa podľa osobitného predpisu, účinne vstúpil z vlastného podnetu do súdneho konania, musí doložiť aj súhlas hlavného účastníka, na strane ktorého chce v konaní vystupovať, inak súd na oznámenie o vstupe neprihliada. Uvedené ustanovenie však nadobudlo účinnosť 1. januára 2015 a nemožno ho aplikovať na vstup vedľajšieho účastníka do konania, ku ktorému došlo

pred uvedeným termínom. Tejto skutočnosti preto bude zodpovedať aj nasledujúca časť odôvodnenia tohto rozhodnutia.

Podľa § 93 ods. 2 O. s. p. v znení do 31. 12. 2014, ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Podľa § 93 ods. 3 O. s. p. v znení do 31. 12. 2014, do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh.

Podľa § 93 ods. 4 prvá a druhá veta O. s. p. v znení do 31. 12. 2014, v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba.

Zo spisu okresného súdu vyplýva, že návrhom na začatie konania sa navrhovateľ ako právny nástupca pôvodného veriteľa voči odporcovi domáha zaplatenia dlžnej sumy s príslušenstvom. Dňa 01. 12. 2014 bolo okresnému súdu doručené oznámenie občianskeho združenia Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov so sídlom v Bratislave, že vstupuje do konania ako vedľajší účastník na strane žalovaného. Prvostupňový súd následne oboznámil žalobcu aj žalovaného o vstupe vedľajšieho účastníka do konania (č.l. 35 p.v.), na ktoré žalobca reagoval vznesením námietky proti vstupu vedľajšieho účastníka (č.l. 36). Žalovaný na oboznámenie nijako nereagoval. O námietke žalobcu následne okresný súd rozhodol odvolaním napadnutým uznesením.

V prejednávanej veci je zrejmé, že predmetom konania je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy (§ 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka), pretože zmluvu o poskytovaní služby a nájme koncového zariadenia zo dňa 16. 12. 2010 uzavrel podľa § 43 zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ. Vedľajší účastník je právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľov.

Navrhovateľ svoj návrh na vyslovenie neprípustnosti vedľajšieho účastníctva v prejednávanej veci odôvodnil zmenou právnej úpravy (účinnou od 01. 01. 2015), ďalej najmä potrebou súhlasu hlavného účastníka, na strane ktorého má vedľajší účastník v konaní vystupovať so vstupom do konania a neúčelnosťou vstupu vedľajšieho účastníka za účelom uplatňovania alebo bránenia práva spotrebiteľa, nakoľko súd je povinný realizovať ochranu spotrebiteľa ex offico. Ďalej ešte namietal, že účinky vstupu nemôžu nastať v tzv. skrátenom konaní a pre vstup združenia do tohto súdneho konania nie sú podľa jeho názoru splnené podmienky, nakoľko predmetom konania nie je ochrana práv spotrebiteľov ale žaloba na plnenie podaná voči jednej osobe.

Pokiaľ ide o právnu úpravu vedľajšieho účastníctva, v podstate je potrebné rozlišovať dve skupiny vedľajších účastníkov. Predpokladom pre prípustnosť účasti v konaní vedľajšieho účastníka vystupujúceho podľa § 93 ods. 1 O. s. p. je jeho právny záujem na úspechu hlavného účastníka, na strane ktorého vstúpil do konania. Pri vedľajších účastníkoch vystupujúcich v konaní podľa § 93 ods. 2 O. s. p. však už zákon podmienku záujmu vedľajšieho účastníka na úspechu účastníka, na strane ktorého vstúpil do konania, nestanovuje. Legitimácia na vstup podľa uvedeného ustanovenia je daná priamo zákonom - procesnoprávnou normou s odkazom na osobitný predpis. Takýmto osobitným predpisom je aj zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Na základe uvedeného sú potom v zmysle § 93 ods. 2 O. s. p. oprávnené do konania vstúpiť v pozícii vedľajšieho účastníka aj združenia založené za účelom ochrany práv spotrebiteľov.

Pre účely posudzovanej veci je potrebné uviesť, že účinky vstupu vedľajšieho účastníka do konania podľa § 93 ods. 2 O. s. p. nastávajú už okamihom doručenia oznámenia o jeho vstupe súdu. Výslovný súhlas podporovaného účastníka so vstupom vedľajšieho účastníka do konania na jeho strane nie je potrebný a prípustnosť vstupu vedľajšieho účastníka do konania súd z vlastnej iniciatívy neskúma. Dôvodom nepripustenia vstupu vedľajšieho účastníka do konania je len výslovný nesúhlas podporovaného účastníka, ktorý tento oznámi súdu po doručení oznámenia o vstupe vedľajšieho účastníka do konania. Následný súhlas podporovaného účastníka sa vyžaduje len vo vzťahu ku

konkrétnym procesným úkonom vedľajšieho účastníka, ktoré v konaní vykoná. Odvolací súd zdôrazňuje, že vyššie uvedené závery sa v plnej miere uplatnia len vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi, ktorým je právnická osoba založená za účelom ochrany práv spotrebiteľa. Preto pokiaľ v prejednávanej veci ide spor zo spotrebiteľského zmluvného vzťahu, vedľajší účastník doručil oznámenie o svojom vstupe do konania na strane žalovaného, tento po doručení oznámenia o vstupe výslovne nevyjadril svoj nesúhlas so vstupom vedľajšieho účastníka do konania na jeho strane, boli splnené podmienky pre vstup vedľajšieho účastníka do konania.

Pokiaľ žalobca poukazoval na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3Cdo/188/2012 zo dňa 05. 02. 2013, odvolací súd považuje k jeho interpretácii zo strany žalobcu za potrebné uviesť a zdôrazniť predovšetkým skutkové okolnosti, za ktorých bolo predmetné rozhodnutie prijaté. Uvedeným rozhodnutím najvyššieho súdu bolo v dovolacom konaní zrušené rozhodnutie Krajského súdu v Prešove ako súdu odvolacieho, ktorým odmietol odvolanie podané vedľajším účastníkom a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. V danom prípade oznámilo občianske združenie založené za účelom ochrany práv spotrebiteľa vstup do konania ako vedľajší účastník. Po oboznámení sa so vstupom vedľajšieho účastníka súdom navrhovateľ namietol prípustnosť vstupu vedľajšieho účastníka do konania a prvostupňový súd konal ďalej bez toho, aby o tejto námietke rozhodol. Prvostupňový súd taktiež vyzýval aj odporcu na vyjadrenie, či so vstupom vedľajšieho účastníka súhlasí s tým, že ak sa v stanovenej lehote nevyjadrí, bude sa mať za to, že so vstupom súhlasí. K takémuto postupu najvyšší súd uviedol, že „súd prvého stupňa chcel zrejme postupovať podľa § 101 ods. 3 O. s. p., v zmysle ktorého ak súd vyzve účastníka, aby sa vyjadril o určitom návrhu, ktorý sa týka postupu a vedenia konania, môže pripojiť doložku, že ak sa účastník v určitej lehote nevyjadrí, bude sa predpokladať, že nemá námietky. Súd prvého stupňa si ale pri tom dostatočne neuvedomil, že jeho výzva adresovaná účastníkom konania sa netýka "postupu a vedenia konania", a že z tohto dôvodu sa nemôže uplatniť domnienka v zmysle § 101 ods. 3 O. s. p. Výzva súdu podľa tohto ustanovenia neprichádza totiž do úvahy vtedy, keď má viesť k vyriešeniu otázky procesného postavenia subjektov zúčastňujúcich sa konania. Postup súdu prvého stupňa, ktorý nezodpovedal uvedenému ustanoveniu, mal v danej veci za následok, že ZDRUŽENIE bolo súdmi považované za vedľajšieho účastníka bez toho, aby bolo (právne účinným spôsobom) zisťované a zistené stanovisko odporcu k vstupu ZDRUŽENIA do konania.“

Prvostupňový súd následne rozhodol o uplatňovanom nároku rozsudkom a proti výroku, ktorým bolo rozhodnuté o zmluvnej pokute, podal odvolanie vedľajší účastník. Toto odvolanie bolo odvolacím súdom odmietnuté ako podané neoprávnenou osobou s argumentáciou, že vedľajší účastník môže podať odvolanie podľa § 201 O. s. p. len v tom prípade, ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi ním a vedľajším účastníkom, čo v danom prípade nie je dané. Proti uvedenému rozhodnutiu podalo dovolanie občianske združenie v pozícii vedľajšieho účastníka. Podľa názoru dovolacieho súdu v tomto prípade odvolací súd odvolanie odmietol z dôvodu, ktorý jednoznačne neprichádzal do úvahy a postupom odvolacieho súdu bola vedľajšiemu účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom. Podstatným pritom bolo, že súdy oboch stupňov vo veci konali a rozhodovali bez toho, aby bolo právne účinným spôsobom zisťované a zistené stanovisko odporcu k vstupu vedľajšieho účastníka do konania.

V súvislosti so vstupom vedľajšieho účastníka do konania najvyšší súd ďalej vo svojom rozhodnutí uviedol, že „vedľajší účastník môže do konania vstúpiť buď z vlastnej iniciatívy alebo iniciatívy účastníka konania. Ak účastník konania navrhne, aby určitý subjekt vstúpil do konania ako vedľajší účastník, súd oboznámi s uvedeným návrhom tento subjekt a vyzve ho, aby sa k nemu vyjadril a oznámil, či vstupuje do konania ako vedľajší účastník. Pokiaľ označený subjekt urobí procesný úkon prejavujúci jeho vôľu vstúpiť do konania, stáva sa vedľajším účastníkom vo chvíli, keď súdu dôjde jeho písomné oznámenie alebo keď svoj úkon urobí ústne do súdnej zápisnice; k vzniku vedľajšieho účastníctva sa nevyžaduje rozhodnutie súdu. Pokiaľ účastníkom navrhnutý subjekt neprejaví vôľu vstúpiť do konania v procesnej pozícii vedľajšieho účastníka, nevzniká jeho vedľajšie účastníctvo; nikoho totiž nemožno nútiť, aby sa stal vedľajším účastníkom konania. Súd z vlastnej iniciatívy neskúma, či je vedľajšie účastníctvo prípustné, alebo neprípustné; o (ne)prípustnosti vedľajšieho účastníctva rozhoduje, ak niektorý z účastníkov namietne neprípustnosť vstupu vedľajšieho účastníka do konania. Aj vtedy, keď vstup do konania iniciuje samotný vedľajší účastník, majú účastníci právo vyjadriť sa k jeho úkonu, ktorým prejavil, že vstupuje do konania, a prípadne namietat neprípustnosť tohto vstupu.“

Vo vzťahu k predchádzajúcej rozhodovacej činnosti najvyššieho súdu je v odôvodnení rozhodnutia uvedené, že „uvedený výklad dovolacieho súdu sa neprieči doterajšej rozhodovacej praxi najvyššieho súdu (viď napríklad jeho rozhodnutia vo veciach sp. zn. 3 Cdo 319/2009 alebo 5 Cdo 201/2004), ani konštantnej judikatúre (R 57/2009) spočívajúcej na právnom závere, že vedľajší účastník nadobúda svoje procesné postavenie aj bez rozhodnutia súdu - už tým, že súdu dôjde jeho oznámenie o vstupe do konania a že o prípustnosti vedľajšieho účastníctva rozhoduje súd len ak účastník konania namietne neprípustnosť vstupu vedľajšieho účastníka do konania. Výklad, ktorý v preskúmvanej veci podáva dovolací súd, iba: 1. pripomína, že súd musí vždy účastníkov konania právne relevantným spôsobom (viď tiež ďalej) upovedomiť o procesnom úkone fyzickej alebo právnickej osoby, ktorá prejavila vôľu vstúpiť do konania ako vedľajší účastník, 2. zdôrazňuje, že súd musí mať za každých okolností jasno v otázke, či účastník, ktorého chce vedľajší účastník (vstupujúci do konania z vlastnej iniciatívy) v konaní podporovať, s jeho podporou súhlasí, resp. či účastník neprejavil nesúhlas s vedľajším účastníctvom, 3. dodáva, že súd musí vždy zákonu zodpovedajúcim spôsobom reagovať na prípadný nesúhlasný (resp. neprípustnosť namietajúci) procesný úkon účastníka konania.“

Z právnych názorov vyslovených najvyšším súdom v predmetnom rozhodnutí podľa názoru odvolacieho súdu je nosným ten, ktorým najvyšší súd konštatoval, že „skutočnosť, že vôľu vstúpiť do určitého konania prejaví právnická osoba, činnosť ktorej je zameraná na ochranu práv spotrebiteľa, neznamená, že spotrebiteľ musí s jej vstupom do konania súhlasiť. Povahe a účelu občianskeho súdneho sporového konania by sa priechil vstup takéhoto vedľajšieho účastníka do konania, ktorý by bol spotrebiteľovi nanútený.“ Z kontextu celého rozhodnutia preto nemožno dôjsť k záveru aký prezentoval žalobca v odvolaní.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd napadnuté uznesenie okresného súdu s odkazom na § 220 O. s. p. zmenil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.